

Handläggare

Malin Wadeborn-Loohufvud
Telefon: 08-50815044

Till

Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-04-24

Remiss Program för barnhälsa i Stockholms stad, KS 2025/297

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/297

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden fick i budget 2024 uppdrag att ta fram en samlad strategi för barnhälsa inom förskolan i Stockholms stad. Utifrån stadens nya tillämpningsanvisningar och intentionen med uppdraget föreslås dokumentet rubriceras program för barnhälsa.

Program för barnhälsa i Stockholms stad syftar till att säkerställa att alla barn i staden har rätt till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö. Programmet för barnhälsa konkretiseras genom fem fokusområden: fysisk hälsa, hälsosamma matvanor, psykosocial hälsa, miljö och barnsäkerhet samt samverkan.

Förvaltningen är positiv till att barnhälsa uppmärksammas inom stadens förskolor. Förvaltningen anser att *Program för barnhälsa i Stockholms stad* i dess nuvarande form är för omfattande.

Programmet kan med fördel kortas ner. Programmet berör många olika delar, allt från tandborstning till extremväder. Vissa delar kan upplevas som om att de inte hamnar i linje med förskolans kärnuppdrag.

Förvaltningen anser att programmet kan förtydliga att förskolan inte ska utreda orosanmälningar utan att det är socialtjänstens uppdrag. Förvaltningen anser också att rektors och huvudmans ansvar kopplat till barnhälsa behöver förtydligas.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit remiss om *Program för barnhälsa i Stockholms stad* från kommunstyrelsen. Remissen ska vara besvarad senast den 29 april 2025.

Förskolenämnden fick i budget 2024 uppdrag att ta fram en samlad strategi för barnhälsa inom förskolan i Stockholms stad. Utifrån stadens nya tillämpningsanvisningar och intentionen med uppdraget föreslås dokumentet rubriceras program för barnhälsa. Programmets övergripande mål är att minska skillnader i barns livsvillkor och skapa hållbara förutsättningar för att främja barns fysiska, psykiska och sociala välbefinnande.

Ärendet

Program för barnhälsa i Stockholms stad syftar till att säkerställa att alla barn i staden har rätt till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö. Programmet är styrande för de kommunala förskolorna i staden. Fristående förskolor och övriga nämnder samt bolag som möter barn inom förskolans målgrupp, kan använda programmet som stöd och vägledning i arbetet med att utveckla området barnhälsa.

Stadsdelsnämnderna har ansvar för att implementera programmets mål och fokusområden i sina verksamhetsplaner, med stöd och samordning från förskolenämnden. Förskolenämnden ansvarar för att ta fram en stadsövergripande handlingsplan samt utveckla en digital plattform som stöd för verksamheternas utvecklingsarbete. Den stadsövergripande handlingsplanen kompletterar programmet för barnhälsa och baseras på en årlig sammanställning och analys av stadsdelsnämndernas behov.

Begreppet barnhälsa är inte definierat i skollagen men har börjat etableras inom förskolan som en motsvarighet till elevhälsa i skolan. Barnhälsa ska inte förväxlas med elevhälsa, som regleras genom lagar och förordningar. Programmet har ett tydligt barnrättsperspektiv och tre strategiska inriktningsområden som stadens barnhälsoarbete ska fokusera på:

- Hälsofrämjande
- Förebyggande
- Inkluderande

Inriktningsområdena ska bidra till en stad där verksamheterna och dess medarbetare har en hög kompetens inom området barnhälsa och arbetar hälsofrämjande, förebyggande och inkluderande för att stärka barns livsvillkor. Alla barn har rätt till trygghet, stöd i sin utveckling och rätt att mötas av en utbildning av hög kvalitet. Programmet för barnhälsa konkretiseras genom fem fokusområden: fysisk hälsa, hälsosamma matvanor, psykosocial hälsa, miljö och barnsäkerhet samt samverkan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen samt i pensionärsrådet den 16 april 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Genom tidiga insatser och systematiskt hälsofrämjande arbete kan hinder för barns välbefinnande och lärande identifieras och undanröjas och skillnader i livsvillkor utjämnas. Nämndens förskolor arbetar för att tidigt identifiera och ge rätt stöd till barn i behov av särskilt stöd, samt uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Inom förvaltningen finns ett stadsdelsövergripande barnhälsoteam som arbetar mot förskolorna och som består av en familjebehandlare och en specialpedagog. Barnhälsoteamet ger personal och arbetslag handledning och stöd kring hur förskolorna kan anpassa utbildningen för alla barn. Vårdnadshavare erbjuds icke biståndsbedömda stödsamtal med familjebehandlare vid behov.

Förvaltningen är positiv till att barnhälsa uppmärksammas inom stadens förskolor. Förvaltningen anser att *Program för barnhälsa i Stockholms stad* i dess nuvarande form är för omfattande. Programmet kan med fördel kortas ner. Programmet berör många olika delar, allt från tandborstning till extremväder. Vissa delar kan upplevas som om att de inte hamnar i linje med förskolans kärnuppdrag. Förvaltningen kan se utmaningar i hur förskolans pedagoger ska ta till sig programmet och hur det ska implementeras i verksamheten.

Förvaltningen anser att programmet behöver förtydliga att förskolan inte ska utreda orosanmälningar utan att det är socialtjänstens uppdrag och kompetens. Förvaltningen föreslår också att en länk bifogas till Stockholms stads förskolor och socialtjänst gemensamma process för hantering av orosanmälningar.

I ett stycke i programmet står det att förskolan ska identifiera tecken på att barn kan behöva ytterligare stöd utanför förskolans verksamhet. Förvaltningen anser att det är en för otydlig skrivning i fråga om ansvarsgränser och ställer sig frågande till hur detta ska genomföras av förskoleverksamhetens medarbetare.

I programmet står att erfarenheter som bidrar till toxisk stress kan påverka hjärnans utveckling av emotionell reglering och sociala färdigheter. Det står också att förskolan har en avgörande roll i att möta och förebygga dessa risker, genom att tillämpa aktuell kunskap om toxisk stress och utveckla effektiva metoder för att identifiera och stötta barn i utsatta situationer. Förvaltningen ställer sig frågande till hur förskolan ska kunna förebygga och utveckla metoder för att stävja dessa risker och betona risken med att en för långtgående förskjutning av ansvarsfrågan kan medföra att förskolan avvaktar med att vidda socialtjänsten.

Slutligen anser förvaltningen att rektors och huvudmans ansvar kopplat till barnhälsa behöver förtydligas i programmet.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Johanna Hult
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilaga

Program för barnhälsa i Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-04-01
Johanna Hult, Avdelningschef	2025-04-01